

RECENZIJA

III.

Opšte napomene

Krajem 2011. godine, dobio sam na recenziju kompjuterski složen tekst autora dr sci. med. Dušana Mileusnića i dr sci. med. Mirjane Durbabe, dva iskusna i istaknuta radijaciona onkologa, pod nazivom *Radijaciona onkologija*. Tekst je priložen na 338 stranica formata A4 i sastoji se od 24 poglavlja sa ukupno 148 slika i 6 tabela. Autori su tekst prvenstveno koncipirali u vidu udžbenika, ali kada se tekst sagleda u celini, može se zaključiti da on prevazilazi osnovni koncept i zamisao, i da sadrži novi kvalitet, prevashodno u smislu sveobuhvatnijeg pristupa radijacionoj onkologiji.

Posebne napomene

U uvodu autori daju opšte napomene o primeni jonizujućih zračenja u radioterapiji i značaju radioterapije i radijacione onkologije, kao i napomene o razlozima zbog kojih su pristupili pisanju ovog teksta.

U prvom delu teksta, zaključno sa 10. poglavljem, autori objašnjavaju neophodne pojmove iz radiološke i radioterapijske fizike, načine generisanja jonizujućih zračenja korišćenjem savremenih radioterapijskih i radiodijagnostičkih uređaja, sa posebnim osvrtom na savremene radioterapijske procedure i tehnike, kao što su trodimenzionalno kompjutersko planiranje radioterapije i klasična konformalna radioterapija, pritom ukazujući čitaocu da je takav pristup "zlatni standard" savremene radioterapije i radijacione onkologije. Poglavlja posvećena radiobiologiji, molekularnim mehanizmima dejstva jonizujućih zračenja na tumorsko i zdravo tkivo i kliničkim efektima dejstva visokih doza jonizujućih zračenja, dobro su korelirana sa prethodno opisanim savremenim radioterapijskim tehnikama i tako zajedno predstavljaju jednu celinu.

U drugom delu teksta (ukupno 14 poglavlja), autori se sveobuhvatno fokusiraju na radioterapiju, ili bolje rečeno, radijacionu onkologiju (koja predstavlja logičnu nadogradnju i sveobuhvatniji pristup u razumevanju i

lečenju malignih tumora i nekih nemalignih bolesti) kod pojedinačnih lokalizacija malignih bolesti (prvih 12 poglavlja).

U jednom od dva odvojena poglavlja na kraju knjige, autori detaljno i vrlo jasno obrađuju problematiku vezanu za palijativnu radioterapiju, a u drugom sistematično prezentuju procedure izvođenja radioterapije i indikacije za primenu kompleksnih tehnika zračenja, kao što su radioterapija modulisanim intenzitetom zračenja, stereotaksična radioterapija i slikom vođena radioterapija.

Mišljenje

Tekst pod nazivom *Radijaciona onkologija* u potpunosti je u saglasnosti sa programom više nastavnih predmeta (Radioterapija, Specijalna radioterapija, Planiranje u radioterapiji, a dobrim delom i predmetom Onkologija) u okviru programa strukovnih studija na Odseku strukovnih medicinskih radiologa na Visokoj zdravstvenoj školi strukovnih studija u Beogradu.

Pored toga, ovaj tekst je po obimu i sadržaju u skladu sa zahtevima *curriculum*-a za radioterapijske tehnologe, radijacione onkologe i medicinske radioterapijske fizičare, koji je usvojen od strane Evropske organizacije za radijacionu onkologiju (EORTS) i Evropskog udruženja radioterapijskih tehnologa (ERTED).

Ne manje važno je napomenuti da ovaj tekst predstavlja ne samo polazište za izučavanje Radioterapije i Radijacione onkologije na posleddiplomskim akademskim i specijalističkim studijama, već i najveći deo *curriculum*-a na ovim studijama, pa ga preporučujem kao osnovni udžbenički materijal. Takođe, ovaj tekst preporučujem i kolegama medicinskim radioterapijskim fizičarima, u cilju sagledavanja jedne šire radijaciono-onkološke slike, i te kako neophodne "pravom" medicinskom radioterapijskom fizičaru.

Tekst pod nazivom *Radijaciona onkologija* visoko je stručan i savremen. Očigledno je da su autori uspeli u svojoj nameri da stvore jedinstveni udžbenik i knjigu na našem jeziku, koja donosi jedan novi kvalitet, ne samo u oblasti radioterapije i radijacione onkologije, već i onkologije uopšte.

Na osnovu svega rečenog, sa zadovoljstvom dajem